

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/13/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815201289
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815201289.6

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých: B.. S. Q., C.. XX. XX. XXXX, B.. T. Q.I., C.. XX. XX. XXXX, obaja bytom pri matke, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti otca: Y.. W. Q., C.. XX. XX. XXXX, S. N. XXX/XX, A. zast. JUDr. Branislavom Kahancom, advokátom so sídlom Vajanského 33, Prešov, na návrh matky: B.. A. Q., C.. XX. XX. XXXX, D. S. N. XXX/XX, A., D. Č. H. XXX, zast. JUDr. Dušanom Kmecom, advokátom so sídlom M.R. Štefánika č. 2465, Vranov nad Topľou, o nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamieťa.

odôvodnenie:

Matka maloletých detí dňa 12.2.2015 podala na tunajšom súde návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktorým žiada, aby jej súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného na syna S. sumou 170,- eur mesačne, na syna T. sumou 130,- eur mesačne, aby styk otca s deťmi upravil tak, že otec je s nimi oprávnený sa stretávať každý nepárny týždeň v roku od piatku 17.00 hod. do nedele 16.00 hod.

Počas súdneho konania dňa 17.8.2015 matka maloletých podala na tunajšom súde návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd dočasne zveril mal. S. a mal. T. do jej osobnej starostlivosti. Zároveň žiada, aby súd predbežne otca detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu mal. S. sumou 150,- eur mesačne a na mal. T. sumou 150,- eur a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, aby súd upravil styk otca s deťmi tak, že je s nimi oprávnený sa stretávať každý nepárny víkend v roku v sobotu od 09.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 15.00 hod.

Podanie návrh odôvodnila tým, že uznesením č.k. 6P/13/2015-56 z 19.3.2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č.k. 18CoP/14/2015-77 zo dňa 17.6.2015 tunajší súd rozhodol o nariadení predbežného opatrenia do právoplatného skončenia súdneho konania pod sp. zn. 6P/13/2015 tak, že dočasne zveril mal. deti do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného na každé dieťa v sume 30,- eur mesačne a upravil stretávanie sa otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s deťmi každý utorok a štvrtok od 16.00 hod. do 18.30 hod. S maloletým S. je otec oprávnený stretávať sa každý nepárny víkend v roku od soboty 09.00 hod. do nedele do 18.30 hod. S maloletým T. je otec oprávnený stretávať sa každý nepárny víkend v roku v sobotu od 09.00 hod. do 18.30 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 18.30 hod. Matke okresný súd uložil povinnosť maloleté deti na stretnutie pripraviť a odovzdať ich otcovi. S odstupom času od nariadenia predbežného opatrenia sa vyššie uvedená dočasná úprava rodičovských práv a povinností javí ako nevyhovujúca. Mal. S. od septembra nastupuje do 1. ročníka Základnej školy, O. Y. XXXX, A. A. C. D., čím na jeho strane dôjde k podstatnej zmene v organizácii jeho denného režimu. V čase určenom na stretávanie sa s otcom

v dňoch školského vyučovania, bude potrebné venovať mu zvýšenú pozornosť z dôvodu adaptácie na zmenu prostredia, vznik nových povinností a prípravu na školské vyučovanie. Z vyššie uvedených dôvodov sa javí ako nevyhovujúca aj úprava stretávania sa maloletého s otcom počas víkendov, pretože po návrate od otca v nedeľu o 18.30 hod. nebude mať možnosť pripraviť maloletého na pondelkové školské povinnosti. Maloletý T. bude od septembra navštevovať materskú školu v obci H., čím aj na jeho strane dôjde k podstatnej zmene pomerov v organizácii denného režimu. Stretávanie sa s otcom každý utorok a štvrtok od ukončenia pobytu v materskej škole až po prípravu na spánok, bude záťažou pre jeho zdravý psychický a fyzický vývoj. Maloletý T. je citovo naviazaný na svojho brata S. a veľmi ťažko prežíva skutočnosť, že maloletý S. počas víkendov ostáva prespávať u otca. Pracovná doba matky maloletých detí končí o 15.30 hod. čo vzhľadom na vzdialenosť pracoviska a miesta terajšieho bydliska jej spôsobuje značné problémy pri dodržaní povinnosti určenej súdom - pripraviť deti na stretnutie s otcom a odovzdať ich pred domom o 16.00 hod. Výživné určené súdom v sume 30,- eur na každé dieťa mesačne nepostačuje na úhradu každodenných potrieb maloletých detí. Otec maloletých detí má možnosť a je schopný platiť vyššie výživné ako súdom určená suma 30,- eur.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že podľa vyjadrenia matky, výživné nepostačuje ani na pokrytie bežných potrieb detí. Okrem úhrady určeného výživného otec iným spôsobom na výživu detí neprispieva. Maloletému S. však dal plnú tašku zošitov. K zárobkovým pomerom otca uviedla, že tento sa venuje asi trom pracovným aktivitám. Taktiež si privyrába dovážaním áut zo zahraničia a ich predajom. Rodinný dom, v ktorom spoločne bývali, už prepísal na svoju matku. Styk otca s deťmi sa realizuje pravidelne. Matka však navrhuje, aby bol styk otca s deťmi upravený len počas každého druhého víkendu a počas týždňa styk otca s deťmi zrušený. V rozhovore to odôvodňovala tým, že bolo a bude pre ňu ťažko realizovateľné po skončení jej pracovnej doby o 15.30 hod. vybrať maloletého S. z MŠ O. Y. A. A. C. D. - od septembra 2015 už zo ZŠ O. Y. A. A. C. D., následne vybrať maloletého T. z MŠ H. a o 16.00 hod. pred jej domom deti odovzdať otcovi. U maloletého T. otec nedodržiava zaužívaný režim spánku počas obeda. Maloletý T. je stále naviazaný na ňu, v noci spí pri nej, hľadá ju, či je tam. Ďalej podľa vyjadrenia matky dieťa v noci plače za S., ak je tento pri otcovi. Otec žije v obci A., pri svojich rodičoch. Je zamestnaný vo vlastnej firme FARMATECH. Iných zamestnancov nemá. K výške mesačného príjmu sa vyjadriť nevedel, táto je pohyblivá a súdu ho vydokladuje. K svojim výdavkom otec uviedol, že uhradza inkaso za dom, v ktorom žili, ďalej uhradil vysoké sumy za nedoplatky ročného vyúčtovania plynu, vody. Ďalej má výdavky na cestovné do H. za deťmi. V súvislosti s dovozom áut uviedol, že v tomto roku si doviezol len pre seba jednu dodávku, ktorú používa. Má za to, že výživné v sume 30,- eur je pre deti postačujúce a viac mu to ani jeho finančné možnosti nedovoľujú. S. dal všetky potrebné školské potreby (zošity, farbičky, písanky, omaľovánky, ceruzky). Ináč deťom kupuje len drobné hračky. Z pohľadu otca nie je dôvod obmedzovať jeho styk s deťmi, ba práve naopak. Ďalej uviedol, že deti ho často krát prosia o to, že chcú pri ňom ostať dlhšie. To im však matka nedovolí. Je pravdou, že T. plače za S., keď už nie sú spolu, alebo keď T. musí odísť od nich k matke nocovať. Otec má za to, že je schopný sa o deti postarať, okúpať ich a podobne. Doma varí stará matka, ale s deťmi sa chodia stravovať aj vonku. Čo sa týka prípravy maloletého na vyučovanie uviedol, že toto vie zabezpečiť, nakoľko jeho matka dlhoročne pôsobila ako učiteľka v základnej škole a on má taktiež absolvované pedagogické minimum. Navyše, dieťa bude navštevovať školský klub, kde sa na vyučovanie pripraví.

Kolízny opatrovník vzhľadom na zistené skutočnosti v závere správy uviedol, že nakoľko maloleté deti sú právoplatne dočasne zverené matke do starostlivosti, nie je dôvodné opätovne zverovať maloleté deti do jej starostlivosti, ako sa toho návrhom domáha. Aktuálna výška výživného nezohľadňuje potreby maloletých detí, ani výdavky na ich starostlivosť. Tieto stúpnu zvlášť v súvislosti s povinnou školskou dochádzkou u maloletého S.. Vzťahy medzi rodičmi sú narušené, čo sa odráža v realizovaných stykoch otca s deťmi. Kolízny opatrovník odporučil, aby optimálnu úpravu styku otca s deťmi, resp. vhodnosť ním navrhovanej striedavej starostlivosti posúdil pedopsychológ.

Z rozhodnutia Základnej školy, O. Y. XXXX, XXX XX A. C. D. zo dňa 5.2.2015 vyplýva, že mal. S. Q., C.. XX.X.XXXX sa prijíma do prvého ročníka na plnenie povinnej školskej dochádzky.

Podľa § 102 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p“), ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi, najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

V zmysle § 62 ods. 1, 2 zákona č. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov.

V zmysle § 62 ods. 3, 4 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

V zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Starostlivosť, ktorá je obsahom predbežného opatrenia, nie je totožná s výchovou. Je to faktické opatrenie a trvá dovtedy, kým súd nerozhodne vo veci samej. Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa osvedčila aspoň danosť práva - nárok a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Predbežné opatrenie je chápané ako procesný prostriedok, ktorý slúži na poskytnutie rýchlej, efektívnej, ale len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania. Cieľom konania o nariadení predbežného opatrenia je zaručiť plnú účinnosť budúceho konečného rozhodnutia.

Treba prihliadať na to, že na každom súdnom rozhodnutí, vrátane rozhodnutia, ktorým sa rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, musí existovať právny záujem. Právny záujem na predbežnom opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti sa vyvodzuje, okrem iného, aj zo skutočností, ktorých základ spočíva v príslušných ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku. Predbežné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ustanovením § 75a, § 76 ods. 1 O.s.p., prípadne v súlade s iným zákonom.

V danej právnej veci uznesením č.k. 6P/13/2015-56 z 19.3.2015 bolo rozhodnuté o nariadení predbežného opatrenia do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 6P/13/2015 tak, že dočasne zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky. Toto rozhodnutie súdu bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 18CoP/14/2015-77 zo 17.6.2015.

Podľa názoru súdu za uvedených okolností neexistuje právny záujem na opätovnom nariadení predbežného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti do starostlivosti matky. Účinky rozhodnutia o predbežnom opatrení, ktorým boli maloleté deti zverené do starostlivosti matky, naďalej trvajú. Návrh matky na takéto rozhodnutie je v danom prípade nadbytočný. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh matky v časti o nariadení predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby jej súd predbežne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti, zamietol.

Rozsah výživného v predbežnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí a takto určené výživné slúži len na uspokojovanie základných, nevyhnutných životných potrieb oprávneného.

Pokiaľ ide o návrh matky na zvýšenie predbežného výživného, nedošlo z jej strany k preukázaniu skutočností, ktoré by odôvodňovali určiť predbežné výživné na každé maloleté dieťa v sume po 150,- eur. Podľa dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise, čistý mesačný príjem matky maloletých detí predstavuje 630,74 eur, preto podľa názoru súdu výživa maloletých nemôže byť ohrozená a postačuje na zabezpečenie ich nevyhnutných životných potrieb. Nakoľko otec maloletých je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti, jeho príjem je naďalej predmetom šetrenia súdu. Po podrobnom prešetrení majetkových pomerov oboch rodičov, rozhodne súd v konečnom rozhodnutí aj o dlžnom výživnom za obdobie počas trvania nariadeného predbežného opatrenia. Znižovanie majetkových pomerov otca, napríklad aj prevodom nehnuteľnosti, nemôže byť za daných okolností rozhodujúcim kritériom na predbežné určenie výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom.

Pokiaľ ide o zvýšené náklady v súvislosti s výživou maloletého S., samotná matka potvrdila, že otec dal maloletému tašku so školskými pomôckami, čím sa taktiež podieľal na úhrade zvýšených nákladov v súvislosti so začiatkom povinnej školskej dochádzky. V rámci predbežného opatrenia sa určuje výživné len v nevyhnutnom rozsahu za účelom plnenia vyživovacej povinnosti rodičmi, resp. jedným z rodičov a nie je rozhodujúce, že povinný rodič je prípadne schopný platiť aj vyššie dávky výživného. Pri učení vyššieho výživného predbežným opatrením by súd vopred prejudikoval výšku výživného, ktorú môže určiť až po prešetrení majetkových pomerov oboch rodičov v rozhodnutí vo veci samej, pričom môže z dôvodov hodných osobitného zreteľa výživné pre maloleté dieťa priznať aj na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine).

Vzhľadom na uvedené súd návrh matky na zvýšenie predbežného výživného na sumu 150,- eur na každé jedno dieťa, zamietol.

S prihliadnutím na skutkový stav zistený šetrením zo strany kolízneho opatrovníka, súd za daných okolností nepovažoval za odôvodnené a v záujme maloletých detí ani meniť doterajšiu dočasnú úpravu styku otca so synmi.

V uznesení o predbežnom opatrení tunajšieho súdu, č.k. 6P/13/2015-56 zo dňa 19.3.2015, vychádzal súd pri úprave styku zo skutočnosti, že vzťahy medzi rodičmi sú konfliktné. Súd pri stanovení úpravy styku vychádzal z veku maloletých detí, z kladného citového vzťahu otca a synov, ako aj z potreby detí byť v kontakte aj s rodičom, ktorému nie sú zverené do osobnej starostlivosti. Udržiavanie a rozvíjanie vzťahu medzi rodičom a deťmi je v záujme zdravého vývoja maloletých. Súd tiež zohľadnil vek detí, ich denný režim, vzdialenosť medzi súčasnými bydliskami rodičov.

Aj z ostatného šetrenia vykonaného kolízny opatrovníkom je zrejmé, že maloleté deti otca poznajú, majú k nemu vytvorený pozitívny citový vzťah a otec je spôsobilý o deti sa postarať. Súd podotýka, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom a to aj v prípade, ak nežijú v spoločnej domácnosti, teda otec maloletých detí vzhľadom na zmenu situácie od septembra 2015 bude povinný v súvislosti so zmenou každodenného režimu jeho detí prispôbiť si a upraviť ich režim počas pobytu u neho tak, aby syn S. si riadne plnil svoje školské povinnosti. Preto súd dočasnú úpravu styku otca s maloletými deťmi uvedenú v rozhodnutí zo dňa 19.3.2015 aj naďalej považuje za danej situácie za optimálnu, preto návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti nevyhoviel.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Prešov podaním na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach / § 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.